

Dosarul nr. 2rac-166/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru(jud. C. Vlah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

DECIZIE

18 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Best Engineering” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con” cu privire la încasarea datoriei și la

cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Best Engineering” cu privire la rezoluțiunea contractelor, declararea nulității facturilor fiscale și a actelor de îndeplinire a lucrărilor

împotriva deciziei din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con”, reprezentată de avocatul Rodion Tocan și menținută hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 28 aprilie 2016, SRL „Best Engineering” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eligibil-Con” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că între SRL „Best Engineering”, în calitate de antreprenor și SRL „Eligibil-Con”, în calitate de beneficiar, au fost încheiate următoarele contracte de antrepriză: nr. 12 din 15 octombrie 2014, nr.8 din 1 mai 2014, nr. 10/6 din 3 iunie 2014, nr. 9 din 10 octombrie 2014, nr. 18 din 14 octombrie 2014 și nr. 14 din 5 septembrie 2014.

Potrivit condițiilor contractuale (pct. 1.1 și 1.2.), SRL „Best Engineering” s-a obligat să efectueze pentru pârât lucrări de electro-montare, de construcție a stației de protecție catodică și de proiectare, iar SRL „Eligibil-Con” la rândul său, s-a obligat să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

A precizat SRL „Best Engineering” că și-a îndeplinit cu bună-credință și în volum deplin obligațiile sale contractuale, fapt confirmat prin factura fiscală seria FA nr. 3244660 din 31 decembrie 2014 și procesul-verbal de recepție a lucrărilor efectuate, factura fiscală seria FA nr.3705536 din 1 iulie 2015 și procesul-verbal de recepție a lucrărilor efectuate, factura fiscală seria FA nr. 3244659 din 31 decembrie 2014 și procesul-verbal de recepție a lucrărilor efectuate, actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2015.

Conform actelor menționate SRL „Best Engineering” a efectuat, iar pârâtul a recepționat lucrările în sumă totală de 216 567,18 de lei, dar contrar angajamentelor contractuale asumate, precum și în pofida termenelor de plată convenite, SRL „Eligibil-Con” a achitat lucrările primite doar parțial în sumă de 76 567,18 de lei, astfel că la data depunerii acțiunii, datoria constituie 140 000 de lei.

Faptul existenței și mărimea datoriei SRL „Eligibil-Con” față de SRL „Best Engineering” în mărime de 140 000 de lei se confirmă suplimentar prin actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2015 semnat de către ambele părți.

A comunicat că, potrivit pct. 3.3. din contractul nr. 14 din 5 septembrie 2014, termenul de achitare a fost stabilit în avans, adică înainte de începerea lucrărilor. Lucrările în sumă de 22 097,18 de lei conform contractului menționat au fost recepționate de pârât la 1 iulie 2015, astfel, achitarea în avans a lucrărilor urma să fie efectuată, cel puțin, până la 1 iulie 2015, data recepționării lucrărilor.

Potrivit contractelor nr. 12 din 15 octombrie 2014, nr. 8 din 1 mai 2014, nr. 10/6 din 3 iunie 2014, nr. 9 din 10 octombrie 2014 și nr. 18 din 14 octombrie 2014, a fost stabilit că achitățile se efectuează în următoarea ordine: 50% din prețul contractului în avans (pct. 3.1.), iar suma restantă în termenii stabiliți în contract (pct. 5.2.1.), celelalte puncte ale contractelor nu prevăd termeni exacti de achitare a celor prestate.

Astfel, lucrările au fost recepționate de către pârât la 31 decembrie 2015 în sumă de 194 470 de lei și respectiv, la 1 iulie 2015 în sumă de 22 097,18 de lei.

Cu referire la prevederile art. 575 Cod civil, a comunicat că prin reclamația din 19 februarie 2016 a solicitat pârâtului achitarea lucrărilor recepționate, fixând un termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației, care a fost primită de către SRL „Eligibil-Con” la 24 februarie 2016, dar lăsată fără răspuns.

În urma pretențiilor înaintate pârâtului și negocierilor purtate între părți, la 31 decembrie 2015, părțile au semnat actul de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2015, prin care a fost constatat că SRL „Eligibil-Con” are o datorie față de SRL „Best Engineering” în mărime de 140 000 de lei.

Potrivit contractului nr. 14 din 5 septembrie 2014, pârâtul a întârziat la îndeplinirea obligațiilor sale pecuniare pentru perioada de 289 de zile, 2 iulie 2015 -25 aprilie 2016, iar conform contractelor nr. 12 din 15 octombrie 2014, nr. 8 din 1 mai 2014, nr. 10/6 din 3 iunie 2014, nr. 9 din 10 octombrie 2014 și nr. 18 din 14 octombrie 2014 - pentru perioada de 468 de zile, 1 ianuarie 2015-25 aprilie 2016.

Astfel, suma dobânzii de întârziere, conform calcului anexat la acțiune și conform legislației în vigoare, constituie suma de 36 544,96 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8-11, 512-514, 533, 572, 585, 619, 624, 625, 666, 668, 753, 1146-1153, 1156, 1160 Cod civil, art. 7, 29, 35, 94, 96, 166, 167, 174, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Eligibil-Con” în beneficiul SRL „Best Engineering” a datoriei în sumă de 140 000 de lei, a prejudiciului cu titlu de dobândă de întârziere în sumă de 36 544,96 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La 1 decembrie 2016, SRL „Eligibil-Con” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Best Engineering” cu privire la rezoluțiunea contractelor, declararea nulității facturilor fiscale și a actelor de îndeplinire a lucrărilor.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că SRL „Eligibil-Con” în perioada anilor a colaborat cu SRL „Best Engineering” în vederea efectuării lucrărilor de electricitate și pe parcursul colaborării, SRL „Best Engineering”, de obicei, își exercita corect și în termen obligațiunile conform contractelor.

La 1 mai 2014, a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor nr. 8, prin care SRL „Best Engineering” s-a obligat să execute lucrări de construcție a stației catodice din str. Soroceanu 73/3 mun. Chișinău. Suma contractului constituind 80 830 de lei, în acest sens fiind întocmit și un deviz local de cheltuieli.

La 14 octombrie 2014, a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor nr. 18, prin care SRL „Best Engineering” s-a obligat să execute lucrări de construcție a rețelelor electrice cu capacitatea de 10 kw, fiind întocmit un deviz de lucru care a fost confirmată de ambele părți, valoarea contractului fiind de 33 064 de lei.

La 31 decembrie 2014, directorul SRL „Best Engineering”, Alexandru Cimpoiș s-a adresat administratorului SRL „Eligibil-Con”, Nicolae Condratiuc, cu solicitarea de a semna actele de îndeplinire a lucrărilor pe obiectele menționate și factura fiscală ce confirmă îndeplinirea lucrărilor, deoarece pleacă peste hotarele Republicii Moldova și nu va reveni în țară, iar lucrările vor fi îndeplinite de colaboratorii SRL „Best Engineering”.

Așadar, fiind încrezut de faptul că lucrările vor fi efectuate, administratorul SRL „Eligibil-Con”, Nicolae Condratiuc a semnat actele de îndeplinire a lucrărilor și facturile fiscale.

A comunicat că o parte din lucrări, ulterior au fost executate anume în baza contractelor nr. 14 din 5 octombrie 2014, nr.9 din 10 octombrie 2014, nr. 10/6 din 03 iunie 2014 și nr. 12 din 15 octombrie 2014. Aceste lucrări au fost achitate integral, iar careva restanțe nu sunt.

Actele de îndeplinire a lucrărilor și facturile fiscale pentru executarea contractelor menționate au fost semnate, de asemenea, la 31 decembrie 2014, însă până în prezent lucrările asumate în baza contractelor nr. 18 din 14 octombrie 2014 și nr. 8 din 1 mai 2014 nu au fost executate de SRL „Best Engineering”, motiv din care nu au fost efectuate și achitățile.

La 1 iunie 2016, văzând că obiectul rețele de canalizare a comunei Bubuieci mun. Chișinău nu poate fi dat în exploatare din lipsa rețelelor electrice cu capacitatea de 10 kw, SRL „Eligibil-Con” a contractat SRL „Elsat” pentru a efectua construcția rețelelor electrice cu capacitatea de 10 kw, pentru alimentarea cu curent electric a stației de canalizare a com. Bubuieci.

La 6 iulie 2016, au fost date în exploatare rețelele electrice cu capacitatea de 10 kw, de SRL „Elsat”, electric autorizat Nicolai Tarasov, fapt confirmat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa”.

Construcția stației catodice din str. Soroceanu 73/3 mun. Chișinău nu a fost efectuată până în prezent, fapt confirmat de către SRL „Chișinău Gaz” prin răspunsul nr. 2129 din 18 august 2016.

Prin urmare, s-au pomenit în situația când actele de îndeplinire a lucrărilor și factura fiscală au fost semnate, iar lucrările nu au fost îndeplinite.

A considerat că contractele nr. 18 din 14 octombrie 2014 și nr. 8 din 1 mai 2014 trebuie rezoluționate, iar factura fiscală nr. FA 3244659 din 31 decembrie 2014 urmează a fi declarată nulă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 217, 220, 228, 233, 733, 734, 741 Cod civil, art. 172, 173 CPC.

A solicitat rezoluțiunea contractelor nr. 8 din 1 mai 2014 și nr. 18 din 14 octombrie 2014 încheiate între SRL „Eligibil-Con” și SRL „Best Engineering”, declararea nulității facturii fiscale seria FA nr.3244659 din 31 decembrie 2014 și a actelor de îndeplinire a lucrărilor din 31 decembrie 2014, pe ambele contracte.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de SRL „Best Engineering”.

A fost încasată de la SRL „Eligibil-Con” în beneficiul SRL „Best Engineering” suma de 113 894 de lei cu titlu de datorie, suma de 36 544,96 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 5 296,35 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 8 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, au fost respinse pretențiile ca neîntemeiate.

A fost respinsă integral cererea reconvențională înaintată de SRL „Eligibil-Con”.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Eligibil-Con”, casată hotărârea din 25 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Centru și restituită cauza spre rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău sediul Centru, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 15 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Elsat”.

Prin hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de SRL „Best Engineering”.

A fost încasată de la SRL „Eligibil-Con” în beneficiul SRL „Best Engineering” datoria parțială în mărime de 113 894 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 36 544,96 de lei, cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 5 269,32 de lei, asistența juridică în mărime de 10 077,57 de lei și traducerea actelor în mărime de 2 000 de lei, iar în total suma de 167 812,85 de lei.

A fost respinsă cererea reconvențională depusă de SRL „Eligibil-Con” ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Eligibil-Con”, reprezentată de avocatul Rodion Tocan și menținută hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru.

La 7 iulie 2020, SRL „Eligibil Con” a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Best Engineering” și admiterea acțiunii reconvenționale depusă de SRL „Eligibil-Con”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerând că au fost încălcate normele de drept procedural și cele de drept material.

A considerat greșită constatarea primei instanțe în sensul că SRL „Eligibil-Con” este decăzută din dreptul de a cere rezoluțiunea contractului, deoarece a fost depășit termenul rezonabil de declarare a rezoluțiunii contractelor, or despre neexecutarea de către intimat a prevederilor contractuale SRL „Eligibil-Con” a aflat la data de 1 iunie 2016, din care moment și curge termenul. Cererea de rezoluțiune a fost transmisă prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin bonul de plată.

A reiterat că pentru data de 17 iulie 2019 a fost fixată examinarea cauzei în prima instanță, avocatul Rodion Tocan a transmis, prin intermediul poștei electronice, instanței de judecată solicitarea de a fi amânată cauza, deoarece se află cu copilul la medic, dar instanța de judecată a examinat cauza în lipsa reprezentantului SRL „Eligibil-Con”, motivele instanței nefiind cunoscute.

A considerat că a fost încălcat dreptul SRL „Eligibil-Con” la un proces echitabil, deoarece motivul amânării a fost întemeiat.

Din cele menționate de primele două instanțe, a constatat că factura fiscală FA 3244695 din 31 decembrie 2014 și actele de îndeplinire a lucrărilor cad sub incidența nulității absolute, dar din considerentul că nu au fost invocate temeiuri de nulitate absolută instanța nu le poate declara nule, alegație ce este absolut neîntemeiată și ilegală.

Or, reieșind din prevederile art. 217 Cod civil (în redacția veche), instanțele de judecată ierarhic inferioare în momentul când au constatat temeiuri de nulitate absolută urmau să le aplice din oficiu.

A remarcat că contravine prevederilor art. 238 CPC, mențiunea primei instanțe indicată expres în hotărâre precum că nu se expune asupra tuturor motivelor invocate în cererea reconvențională, deoarece motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Această încălcare, contrar prevederilor art. 373 CPC, nu a fost înlăturată de instanța de apel care, la fel, nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și nici asupra temeiurilor care au fost lăsate fără examinare și apreciere din partea primei instanțe.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au lăsat fără examinare argumente prezentate de SRL „Eligibil-Con” și anume, neîndeplinirea lucrărilor de către SRL „Best Engineering”, dar de SRL „Elsat”, electric autorizat Nicolai Tarasov, fapt confirmat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa”, construcția stației catodice din str. Soroceanu 73/3 mun. Chișinău nu a fost efectuată până în prezent, fapt confirmat de către SRL „Chișinău Gaz” prin răspunsul nr. 2129 din 18 august 2016.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu s-au expus din ce considerente nu sunt aplicabile speței prevederile art. 228 Cod civil, există sau nu comportamentul dolosiv sau viclean din partea SRL „Best Engineering”.

La fel, nu s-au expus asupra faptului care este soluția în cazul când lucrările nu au fost îndeplinite, iar actele de îndeplinire a lucrărilor și factura fiscală au fost semnate, e obligată SRL „Best Engineering” să îndeplinească lucrările pentru care solicită încasarea sumei, iar în cazul când lucrările au fost deja îndeplinite de alți agenți economici se încasează o datorie inexistentă doar pentru faptul că au fost semnate actele de îndeplinire a lucrărilor.

La 14 iulie 2020, în adresa SRL „Best Engineering” și SRL „Elsat” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Eligibil-Con”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 152 vol. II), corespondența menționată fiind returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 168, 169 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 iulie 2020 împotriva deciziei din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, SRL „Best Engineering” înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Eligibil-Con”, a solicitat încasarea din contul SRL „Eligibil-Con” în beneficiul SRL „Best Engineering” a datoriei în sumă de 140 000 de lei, a prejudiciului cu titlu de dobândă de întârziere în sumă de 36 544,96 de lei și a cheltuielilor de judecată.

La rândul său, SRL „Eligibil-Con” înaintând cerere reconvențională împotriva SRL „Best Engineering”, a solicitat rezoluțiunea contractelor nr. 8 din 1 mai 2014 și nr. 18 din 14 octombrie 2014 încheiate între SRL „Eligibil-Con” și SRL „Best Engineering”, declararea nulității facturii fiscale seria FA nr. 3244659 din 31 decembrie 2014 și a actelor de îndeplinire a lucrărilor din 31 decembrie 2014, pe ambele contracte.

Este cert și faptul că prin încheierea protocolară din 15 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Elsat”.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 17 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a admis acțiunea depusă de SRL „Best Engineering” și a încasat de la SRL „Eligibil-Con” în beneficiul SRL „Best Engineering” datoria parțială în mărime de 113 894 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 36 544,96 de lei, cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 5 269,32 de lei, asistența juridică în mărime de 10 077,57 de lei și traducerea actelor în mărime de 2 000 de lei, iar în total suma de 167 812,85 de lei. A fost respinsă cererea reconvențională depusă de SRL „Eligibil-Con” ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către SRL „Eligibil-Con”, reprezentată de avocatul Rodion Tocan, instanța de apel prin decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a respins apelul declarat de SRL „Eligibil-Con”, reprezentată de avocatul Rodion Tocan și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

La fel, și alin. (5) al normei enunțate expres prevede că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, se va remarca că în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei hotărârii contestate la caz, instanța de apel avea obligația de a pătrunde în esența criticilor aduse de către apelantul SRL „Eligibil-

Con” în dezacord cu hotărârea primei instanțe și de a se expune pe marginea tuturor motivelor invocate de acesta.

Astfel, se constată că instanța de apel la adoptarea soluției sale a reținut în linii generale ca temei de admitere a acțiunii inițiale a SRL „Best Engineering”, faptul că SRL „Eligibil-Con” urma să execute integral obligațiile asumate de achitare a plății în temeiul contractelor de antrepriză încheiate cu SRL „Best Engineering”, odată ce a semnat actele care confirmă efectuarea și recepționarea lucrărilor efectuate de către SRL „Best Engineering” în volum deplin.

În același timp se atestă că, ajungând la o astfel de concluzie, instanța de apel a trecut cu vederea și nu a elucidat argumentul adus atât în acțiunea reconvențională, cât și în cererea de apel de către SRL „Eligibil-Con” precum că în baza contractului de antrepriză încheiat între SRL „Best Engineering”, în calitate de antreprenor și SRL „Eligibil-Con” în calitate de beneficiar nr. 8 din 1 mai 2014, SRL „Best Engineering” s-a obligat să execute lucrări de construcție a stației catodice din str. Soroceanu 73/3 mun. Chișinău, iar în baza contractului de antrepriză încheiat între SRL „Best Engineering”, în calitate de antreprenor și SRL „Eligibil-Con” în calitate de beneficiar nr. 18 din 14 octombrie 2014, SRL „Best Engineering” s-a obligat să execute lucrări de construcție a rețelelor electrice cu capacitate de 10 kw, însă până în prezent lucrările asumate de către SRL „Best Engineering” nu au fost executate, motiv din care nu au fost efectuate achitățile (f. d. 95 vol. II).

Elucidarea aspectelor menționate, însă, este importantă având în vedere că în susținerea acestor susțineri a prezentat scrisoarea SRL „Chișinău-Gaz” nr. 2129 din 18 august 2016, din care se evidențiază că nicio informație cu privire la darea în exploatare a stației catodice din str. Soroceanu 73/3 mun. Chișinău, de către SRL „Best Engineering” nu a survenit către Serviciul Protecție Conducte Subterane al SRL „Chișinău-Gaz”, iar în urma deplasării la fața locului a reprezentanților serviciului de resort nu s-a putut identifica careva dispozitiv specific protecției anticorozive, probe care au fost lăsate fără examinare de către instanța de apel (f. d. 110 vol. I).

Mai mult că la data de 1 iunie 2016, SRL „Eligibil-Con” în calitate de beneficiar a încheiat cu SRL „Elsat” în calitate de antreprenor contractul de antrepriză nr. 6/06-16, cu privire la efectuarea de către SRL „Elsat” a construcției rețelelor electrice cu capacitatea de 10 kw, pentru alimentarea cu curent electric a stației de canalizare a com. Bubuieci (f. d. 113 vol. I).

Ca urmare, instanța de apel a ignorat prevederile art. 130 CPC, expunând în motivarea deciziei doar poziția SRL „Best Engineering”, fără a cerceta mult aspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit toate probele din dosar în ansamblu și interconexiunea lor.

De altfel, întemeindu-și concluzia pe facturile fiscale și actele de primire-predare a lucrărilor semnate de SRL „Best Engineering” și SRL „Eligibil-Con” la data de 31 decembrie 2014, precum și actul de verificare al decontărilor reciproce din 31 decembrie 2015, prin care SRL „Eligibil-Con” a recunoscut datoria pentru situația la data de 31 decembrie 2015, instanța de apel a trecut cu vederea și nu a supus verificării nici argumentul SRL „Eligibil-Con” din cererea de apel, precum că la solicitarea directorului SRL „Best Engineering”, Alexandru Cimpoiaș din

31 decembrie 2014, din motivul plecării acestuia peste hotarele Republicii Moldova, fiind încrezut de faptul că lucrările vor fi efectuate, administratorul SRL „Eligibil-Con”, Nicolae Condratiuc a semnat actele de îndeplinire a lucrărilor și facturile fiscale, însă lucrările la care s-a obligat SRL „Best Engineering” nu au fost îndeplinite (f. d. 96 vol. II).

Drept urmare, instanța de recurs remarcă că întru judecarea justă și corectă a litigiului, ca urmare a identificării în substanță a obiectului litigiului, instanța de apel era obligată să se expună și să dea apreciere tuturor motivelor invocate în apel, fapt ce direct rezultă din prevederile art. 373 alin. (1), (5) CPC.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs relevă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și anume cauza *Fomin vs. Moldova* din 11 ianuarie 2012, unde Curtea a indicat că dreptul la un proces echitabil include dreptul părților de a fi auzite, ce, la rândul său, presupune nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar, în primul rând, obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente ale părții au fost acceptate sau respinse.

În altă ordine de idei se va menționa că, întru stabilirea netemeinicii pretențiilor din acțiunea reconvențională a SRL „Eligibil-Con”, instanțele de judecată ierarhic inferioare într-un mod neînțeles au reținut ca temei de respingere a pretenției SRL „Eligibil-Con” cu privire la nulitatea actelor de îndeplinire a lucrărilor din 31 decembrie 2014, faptul că SRL „Eligibil-Con” nu a invocat temeiuri de nulitate absolută a acestora, în situația în care prin prisma prevederilor art. 217 Cod civil, în vigoare la acel moment, nulitatea absolută poate fi invocată și de instanța de judecată și din oficiu.

Or, reieșind din specificul acțiunii deduse judecării la caz și în scopul stabilirii temeinicii sau netemeinicii pretențiilor formulate în acțiunea reconvențională de către SRL „Eligibil-Con”, era indispensabil, alături de cele constatate, de a verifica cerințele formulate prin prisma pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu normele de drept aplicabile speței.

Drept consecință, este indubitabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță.

În respectivul sens, se accentuează că prin neexpunerea de către instanță asupra tuturor argumentelor și probelor invocate, se constată nerespectarea la caz a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor obiecțiilor invocate de către subiecți.

Din perspectiva celor expuse, este de observat că decizia instanței de apel nu se circumscrie exigențelor art. 239 -241 CPC, în condițiile în care nu sunt analizate raporturile juridice dintre părți prin prisma susținerilor, apărărilor și probelor din dosar, inclusiv asupra existenței abaterilor de la legalitate.

De aceea, motivarea hotărârii trebuie să fie clară, concisă și concretă în concordanță cu probele și actele de la dosar, ea constituind astfel o garanție pentru

părțile din proces în fața eventualului arbitrariu judecătoresc și, de altfel, singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

Față de toate aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con”.

Se casează decizia din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Best Engineering” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con” cu privire la încasarea datoriei și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Eligibil-Con” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Best Engineering” cu privire la rezoluțiunea contractelor, declararea nulității facturilor fiscale și a actelor de îndeplinire a lucrărilor, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Mariana Pitic